

Sygn. akt II KK 160/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **M. W. C.**

skazanego z art. 279 § 1 kk i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 lipca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 9 czerwca 2011 r.,

uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej zobowiązania M. C. do naprawienia szkody na rzecz P. M. przez zapłatę na jego rzecz kwoty 4.300 złotych (orzeczenie z punktu 2 części dyspozytywnej wyroku) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

M. C. oskarżony został o to, że:

1. w okresie od 4 grudnia do 6 grudnia 2010 r. w P., działając z inną ustaloną osobą, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, na terenie parkingu samochodowego przy ul. M. dokonał kradzieży z włamaniem do zaparkowanych trzech samochodów ciężarowych, w ten sposób, że wybił szyby w drzwiach tych samochodów i zabrał w celu przywłaszczenia radia CB i radioodtwarzacza, w wyniku czego straty w wysokości 3.272 zł poniósł właściciel samochodów W. S., a stratę w wysokości 500 zł P. W., to jest o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

2. w dniu 7 grudnia 2010 r. w P., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi osobami, z niezamkniętego budynku byłego zakładu wulkanizacyjnego dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 20 sztuk używanych felg aluminiowych, w tym część z ogumieniem, piłę spalinową marki Stihl, młotowiertarkę udarową, o łącznej wartości 4.300 zł na szkodę P. M., to jest o czyn z art. 278 § 1 k.k.

Akt oskarżenia przeciwko M. C. wpłynął do Sądu Rejonowego w P. wraz z wnioskiem prokuratora o wydanie wyroku skazującego na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. Po wyłączeniu sprawy części sprawców do odrębnego rozpoznania oraz po modyfikacji wniosku za zgodą oskarżonego, Sąd Rejonowy w P., wyrokiem z dnia 9 czerwca 2011 r., uznał M. C. za winnego zarzucanych mu czynów i za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 20 zł i za czyn z art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu także karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 20 zł. Sąd orzekł wobec M. C. karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 20 zł, przy czym wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby.

Ponadto, na podstawie art. 72 § 2 k.k. Sąd Rejonowy w P. zobowiązał M. C. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych: P. M. kwoty 4.300 zł, W. S. kwoty 3.272 zł i P. W. kwoty 500 zł w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku.

Wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się z dniem 17 czerwca 2011 r.

Kasację od tego wyroku na korzyść M. C. wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył w niej wyrok w części dotyczącej zobowiązania M. C. na podstawie art. 72 § 2 k.k. - w punkcie 2 wyroku - do naprawienia szkody na rzecz P. M.

Prokurator Generalny zarzucił wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 72 § 2 k.k., polegające na zobowiązaniu M. C. w punkcie 2 wyroku, na podstawie art. 72 § 2 k.k. do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz P. M. kwoty 4.300 zł, podczas gdy zabrane w celu przywłaszczenia na szkodę tego pokrzywdzonego mienie zostało w większości odzyskane i przekazane pokrzywdzonemu, a nieodzyskane mienie pokrzywdzony wycenił na 600 zł.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest w stopniu oczywistym zasadna, co pozwala na jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu. Przepis art. 72 § 2 k.k. pozwala na zobowiązanie skazanego do naprawienia szkody w całości lub w części, chyba że orzeczono środek karny wymieniony w art. 39 pkt 5 k.k. Zobowiązanie do naprawienia szkody nie stanowi jednak fragmentu orzeczenia o karze lub środku karnym. Nie jest to, wymierzana przez sąd, w imieniu państwa dolegliwość, którą ponieść musi sprawca w związku z popełnionym przestępstwem. Zobowiązanie do naprawienia szkody zmierza jedynie do wyrównania straty, która wynika z tego przestępstwa. Orzeczenie w tym zakresie związane jest zatem ściśle z rzeczywistą szkodą jaką poniósł pokrzywdzony i to szkodą rozumianą tak, jak w prawie cywilnym. Innymi słowy, zobowiązanie do naprawienia szkody nie może z jednej strony zmierzać do przysporzeń w majątku pokrzywdzonego, z drugiej zaś, stanowić *sensu stricto* elementu kary, dolegliwości wymierzonej sprawcy przestępstwa, która spełniać ma zadania określone między innymi w art. 53 k.k.

Przy ustalaniu wysokości szkody, która powstała w wyniku przestępstwa brać należy pod uwagę, tak jak w przedmiotowej sprawie, nie tylko obiektywną wartość skradzionych przedmiotów, ale również konieczne jest uwzględnienie wartości skradzionego mienia, które zostało odzyskane przez pokrzywdzonego. O

ile przedmioty odzyskane nie zostały zniszczone, uszkodzone, czy zużyte, to pokrzywdzony w tym zakresie z reguły nie ponosi rzeczywistej szkody. Sąd orzekając w sprawie M. C., bez względu na treść uzgodnionego wniosku, zbadać zatem powinien jaką rzeczywistą szkodę ponieśli pokrzywdzeni. Lektura zeznań pokrzywdzonego P. M., a także treść innych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wskazuje, że pokrzywdzony ten odzyskał znaczną część skradzionych felg i narzędzi. W toku przesłuchania w dniu 14 grudnia 2010 r. (k.194-195 akt) zeznał, że wartość mienia, którego nie odzyskał, to jest sześciu felg i dwóch opon - wynosi 600 zł. W tym stanie rzeczy zobowiązanie oskarżonego do zapłaty na rzecz tego pokrzywdzonego kwoty 4.300 zł uznać należy za rażąco wadliwe. Realizacja tego zobowiązania nie prowadziłaby, przynajmniej w znacznej części, do naprawienia szkody, a spowodowałaby wystąpienie korzyści w majątku P. M. Nie taki natomiast jest cel przepisu art. 72 § 2 k.k. wskazanego przez sąd w punkcie 2 części dyspozytywnej wyroku.

W tej sytuacji konieczne stało się uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku, ale jedynie w części obejmującej w punkcie 2 zobowiązanie do naprawienia szkody na rzecz P. M. W tym zakresie Sąd Rejonowy w P. dokonać powinien ustaleń co do wysokości rzeczywistej szkody, jaką poniósł P. M. w wyniku przypisanego M. C. przestępstwa. Po ustaleniu wysokości realnej szkody sąd ponownie orzec powinien w tym zakresie respektując brzmienie i sens przepisu art. 72 § 2 k.k.